

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-21
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:256 Svenskt bistånd i en värld där behoven växer

Under 2023 har Sverige, enligt rapporter från Expertgruppen för biståndsanalys (EBA), fortsatt att möta konsekvenserna av en rad samtidiga och förstärkande globala kriser, inklusive coronapandemin, kriget i Ukraina, klimatkrisen och en pågående global livsmedelskris. Dessa kriser har bidragit till ökande fattigdom, underminerat utvecklingen inom utbildning och hälsa och försvärat förutsättningarna för jämställdhet i många delar av världen. De har även tydliggjort behovet av ett internationellt bistånd som kan anpassa sig till de nya förhållandena och erbjuda såväl omedelbar krishjälp som långsiktig återhämtning.

Rapporten från EBA lyfter särskilt fram pandemins effekter och hur krisen avslöjade brister i sociala trygghetssystem i låg- och medelinkomstländer. Många av dessa länder saknar de robusta system som krävs för att hantera kriser, vilket ledde till att miljontals människor kastades djupare in i fattigdom. Det är i detta sammanhang som EBA betonar vikten av att stärka mottagarländernas sociala skyddsnet och den avgörande roll Sverige spelade genom sitt flexibla bistånd under pandemin, som möjliggjordes av stödet till multilaterala organisationer och civilsamhället.

Samtidigt har rapporter från FN:s utvecklingsprogram (UNDP) och Världsbanken understrukit de långsiktiga effekterna av pandemin på den globala fattigdomen. UNDP uppskattar att mer än 160 miljoner människor har hamnat i extrem fattigdom som en direkt följd av pandemin och de därpå följande ekonomiska nedgångarna. Världsbanken har också betonat att utan förstärkta sociala skyddsnet och ökat internationellt samarbete riskerar dessa negativa effekter att bli långvariga, vilket gör det nödvändigt med en kraftfull och samordnad insats från internationella givare.

Mot denna bakgrund framstår den nuvarande regeringens beslut att fastställa biståndsbudgeten på en oförändrad nivå i fasta belopp, trots stigande ekonomisk tillväxt, som särskilt problematiskt. Regeringen har dessutom nyligen beslutat att det fasta beloppet ska sänkas från 56 till 53 miljarder kronor, en åtgärd som vi socialdemokrater är mycket kritiska till och som skulle innebära att Sverige frångår FN:s rekommendation om 0,7 procent av BNI till bistånd, en rekommendation som Sverige har följt i många decennier. Genom att prioritera resurser till vissa regionala insatser, såsom Ukraina, ställs Sveriges långsiktiga engagemang för globala utvecklingsmål på prov, i synnerhet när

resurser dras från bredare insatser för sociala skyddsnät och hälsa i utsatta länder.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Vilka initiativ ämnar statsrådet ta för att säkerställa att Sverige fortsätter bidra till att stärka mottagarländerns förmåga att hantera nuvarande och framtida kriser genom flexibla biståndsinsatser som omfattar stöd till sociala trygghetssystem och multilaterala organisationer?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann